

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžo/56/2014
Identifikačné číslo spisu:	7013201502
Dátum vydania rozhodnutia:	01.07.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Milučký
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7013201502.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Milučkého a sudcov JUDr. Ivana Rumanu a JUDr. Gabriely Gerdovej v právnej veci žalobcu: Z. R., bytom F., zastúpená: Advokátska kancelária Ivan Syrový, s.r.o. so sídlom Sartorisova 10, Bratislava, proti žalovanému: Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície Sobrance, Štefánikova 10, Sobrance, v konaní o preskúvanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. p. PPZ-HCP-SO1-243-016/2013 zo dňa 12.09.2013, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/264/2013-57 zo dňa 3. apríla 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/264/2013-57 zo dňa 03.04.2014 p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach podľa § 250 j ods. 2 písm. c) O.s.p. zrušil rozhodnutie žalovaného zo dňa 12.09.2013, ako i Disciplinárny rozkaz riaditeľa oddelenia hraničnej kontroly policajného zboru Petrovce, Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Sobrance, Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru č. 13/2013 zo dňa 07.08.2013, ktorým bolo žalobkyni uložené disciplinárne opatrenie podľa § 53 ods. 1 písm. a/ zákona č. 73/1998 Z.z. v znení neskorších predpisov, a to písomné pokarhanie za to, že dňa 31.07.2013 v čase o 07. 30 hod. počas kontroly prezenčnej listiny „Oboznámenie sa s plánom služieb na mesiac august 2013“ bolo zistené riaditeľom OHK Petrovce npor. JUDr. A. E., že žalobkyňa nepodpísala uvedenú prezenčnú listinu, hoci sa s plánom služieb oboznamovala už dňa 29.07.2013 po nástupe do služby od 20.00 - 08.00 hod., ktorým konaním porušila základnú povinnosť policajta uvedenú v § 48 ods. 3 písm. a) zákona č. 73/1998 Z.z., podľa ktorej je policajt povinný plniť svedomite úlohy, ktoré sú mu uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený. Svojím konaním nesplnila úlohu číslo 27 uloženú na pracovnej porade riaditeľa OHK PZ Petrovce konanej dňa za

13.06.2013, s ktorou úlohou bola žalobkyňa oboznámená na tejto pracovnej porade, čo potvrdila svojim podpisom.

Krajský súd takto rozhodol, keď dospel k záveru, že zistenie skutkového stavu, ktorý mal zistiť predovšetkým prvostupňový orgán, z ktorého vychádzalo správne rozhodnutie, nie je dostatočné na posúdenie veci. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi ich náhradu vo výške 401,12 EUR k rukám právneho zástupcu žalobcu. Krajský súd v dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na konštantnú judikatúru ÚS SR, podľa ktorej úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahrádzať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmavať zákonnosť ich rozhodnutí a postupov, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Správny orgán pri voľnom uvážení nesmie nerešpektovať zákon a prekračovať jeho medze a tiež nesmie prejavovať svoju ľubovôľu - je však povinný voľnú úvahy použiť a jej použitie zdôvodniť.

Krajský súd tiež konštatoval, že prvostupňový orgán pred vydaním rozhodnutia nepostupoval v súlade s § 233 ods. 1, 2 zákona, aby bol presne a úplne zistený skutočný stav veci, z čoho vyplýva, že prvostupňový orgán rozhodol bez toho, aby presne a úplne zistil skutočný stav veci. Podľa krajského súdu prvostupňové rozhodnutie nemá príslušné náležitosti, ktoré vyžaduje ustanovenie § 241 ods. 1, 2, 3, 4 zákona predovšetkým, čo sa týka odôvodnenia rozhodnutia. Správny orgán nevysvetlil ani to, prečo žalobkyni bolo uložené práve toto disciplinárne opatrenie. Krajský súd vyjadril názor, že úlohou správnych orgánov bude žalobkyňu oboznámiť s dôkazmi, ktoré zadovážil odvolací orgán, t.j. žalovaný, aby sa mohla k týmto dôkazom vyjadriť.

Žalovaný podal v zákonnej lehote proti rozsudku krajského súdu odvolanie a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní zrušil napadnutý rozsudok a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalovaný nesúhlasil s tým, že zistenie skutkového stavu prvostupňového orgánu, z ktorého vychádzalo správne rozhodnutie, nie je dostatočné pre posúdenie veci. Argumentuje ustanovením § 243 ods. 3 (odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu, ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené nedostatky odstráni). Uviedol, že žalobkyňa v priebehu odvolacieho konania nežiadala o nahliadnutie do spisového materiálu a rovnako nenavrhol na podporu svojich tvrdení žiadny dôkaz. Všetky dôkazy v odvolacom konaní boli zabezpečené zákonným spôsobom a zákon nestanovuje odvolaciemu orgánu povinnosť po doplnení konania, prípadne po odstránení zistených nedostatkov oboznamovať s týmito skutočnosťami dotknutého policajta. Do obsahu základného práva na vyjadrenie sa ku všetkým vykonaným dôkazom, ktoré účastník navrhuje nepatrí povinnosť oprávneného orgánu vykonať všetky navrhnuté dôkazy - umožňuje vykonať len tie dôkazy, ktoré podľa jeho uváženia vedú k spravodlivému rozhodnutiu. Žalovaný označil všetky námietky uvedené z pohľadu zákonnosti napadnutého rozhodnutia za irelevantné, ktoré nenia nič na skutočnosti, že žalobkyňa svojím konaním porušila služobné povinnosti.

Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že žalovaný v odvolaní neuvádza žiadne relevantné skutočnosti, pre ktoré by malo byť rozhodnutie žalovaného potvrdené, než tie, ktoré uvádzal počas konania na krajskom súde. Ani v podanom odvolaní sa nevysporiadal s kolíziou dvoch právnych predpisov, pričom výkladom úlohy č. 27 nemožno dôjsť k záveru, že žalobkyňa porušila akúkoľvek povinnosť a považuje konanie žalovaného za diskriminačnú praktiku voči žalobkyni. Žalobkyňa sa plne stotožňuje s názorom krajského súdu o nepreskúmateľnosti napadnutých rozhodnutí a dodala, že výklad poskytnutý žalovaným by viedol k tomu, že práva osôb na oboznámenie sa so spisom a právo vyjadriť sa by bolo v celosti popreté takým postupom, kde by dokazovanie vykonával až odvolací orgán a ten by už účastníkovi možnosť preštudovať spis nepriznal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O.s.p.“) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa postupom podľa § 250a ods. 2 veta prvá O.s.p. a následne po tom, ako bolo verejné vyhlásenie rozsudku oznámené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní pred jeho vyhlásením (§ 156 ods. 3 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), vyhlásil vo veci rozsudok, ktorým

podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 219 O.s.p. potvrdil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 3. apríla 2014 č. k. 6S/264/2013-57, keď dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, a to z nasledovných dôvodov:

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy.

Podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 250i ods. 1 veta prvá O.s.p. je pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd nezistil procesné vady, ktoré by samy o sebe boli dôvodom pre zrušenie rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach. Rozsudok krajského súdu sa dostatočne podrobne zaoberá skutkovými zisteniami správnych orgánov, ako aj vyjadreniami žalovaného správneho orgánu, ako i vyjadreniami žalobkyne na tieto námietky. Odvolací súd sa preto v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi prvostupňového rozsudku, ktoré zodpovedajú (na rozdiel od tvrdení žalovaného) obsahu spisu a tieto dôvody si odvolací súd osvojuje ako svoje vlastné.

Najvyšší súd prvostupňový rozsudok podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil a súčasne odkazuje na jeho podrobné dôvody vo vzťahu k dôvodom podaného odvolania žalovaného, s ktorými sa krajský súd náležite po stránke skutkovej aj právnej vysporiadal a odvolací súd nevidí dôvod na zopakovanie vecne správnych dôvodov rozsudku krajského súdu.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd len dopĺňa dôvody prvostupňového rozsudku nasledovne:

Z obsahu odvolania žalovaného je zrejmé, že žalovaný o.i. namietal skutočnosť, že nesúhlasil so spôsobom, akým sa krajský súd vysporiadal s jeho námietkami, namietal v podstate nepreskúmateľnosť rozhodnutia krajského súdu nesúhlasiac s jeho dôvodmi, poukazujúc na viaceré skutočnosti, že rozhodnutie krajského súdu je neopodstatnené a nezákonné, ktoré bolo potrebné v ďalšom konaní zrušiť.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal, a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy, a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Citované zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (ďalej aj „ústava“) vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie súdu musí obsahovať dôvody, na základe ktorých je založené.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, je teda aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Rozhodnutie súdu musí však obsahovať odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (k tomu pozri bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03, či sp. zn.

III. ÚS 60/04 - www.concourt.sk). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamena, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.“ (napr. *Georgiadis v. Grécko* z 29. mája 1997, Recueil III/1997).

Európsky súd pre ľudské práva, ale zároveň tiež pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (porovnaj napr. rozsudok vo veci *Ruiz Torija c. Španielsko* a *Hiro Balani/Španielsko*, oba z 9. decembra 1994, *Annuaire*, séria A č. 303 A a č. 303 B).

Aj podľa judikatúry ústavného súdu odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie (k tomu pozri bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. III. ÚS 209/04, sp. zn. IV. ÚS 112/05, sp. zn. I. ÚS 380/08, sp. zn. III. ÚS 172/2010, či sp. zn. II. ÚS 537/2010- www.concourt.sk).

Podľa § 47 zákona č. 73/1998 Z.z. služobná disciplína policajtov spočíva v dôslednom plnení povinností ustanovených ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi, ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, služobnou prisahou, rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených.

Preto, ak krajský súd dospel k právnomu záveru nie totožnému so záverom správnych orgánov oboch stupňov a rozhodol, že preskúmaným rozhodnutím žalovaného správneho orgánu došlo k porušeniu zákona a chránených záujmov žalobkyne, tento jeho názor považoval aj odvolací súd z dôvodov uvedených vyššie, za správny. Skutočnosť, ktorými žalobca v odvolaní spochybňuje predmetné rozhodnutie krajského súdu, neboli v odvolacom konaní zistené.

Z ustanovenia § 243 ods. 3 zákona č. 73 /1998 Z.z. vyplýva, že odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu a ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené nedostatky odstráni.

Je nesporné, že žalovaný v predmetnej veci v odvolacom konaní doplnil dokazovanie, a to vyjadreniami mjr. Z. S. a npor. S. C., ako i kamerovým záznamom. Zo znenia uvedeného ustanovenia sa potom javí i postup odvolacieho orgánu ako nevyhnutný, keď považoval za potrebné a nevyhnutné doterajšie konanie doplniť o dôkazy nové. Tieto ďalšie dôkazy žalovaný vykonal sám a bez toho, aby odôvodnil, prečo je to nevyhnutné. Žalovaný navyše žalobkyňu ním vykonanými dôkazmi v odvolacom konaní neoboznámil a nedal jej ani príležitosť vyjadriť sa k týmto novo vykonaným dôkazom tvrdiac, že takúto povinnosť odvolací správny orgán nemá a tiež, že žalobkyňa nežiadala o nahliadnutie do spisu.

Ak odvolací správny orgán účastníčku konania ním novo vykonanými dôkazmi, ktoré zabezpečil v štádiu odvolacieho konania neoboznámil a nedal jej ani príležitosť vyjadriť sa k takto novo vykonaným dôkazom, tvrdiac, že takúto povinnosť nemá a že účastníčka konania o nahliadnutie do administratívneho spisu nežiadala, porušil potom svojim postupom právo na spravodlivý proces v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru, ktorého podstatou je garancia zachovania právnych požiadaviek v priebehu konania i pred orgánmi verejnej moci, a to predovšetkým, keď novo vykonané dôkazy vyhodnotil v neprospech účastníčky konania.

Atribúty spravodlivého procesu, ktoré by nebolo možné i z objektívnych dôvodov zaručiť v správnom konaní (hlavne nestrannosť a nezávislosť rozhodujúceho orgánu), musia byť v plnej miere zabezpečené v konaní, v ktorom je rozhodnutie správneho orgánu preskúmané súdom, a to obzvlášť v prípadoch, kedy orgán verejnej moci formalistickým postupom vrchnostensky zasahuje do procesných práv účastníka konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky za danej skutkovej a právnej situácie v posudzovanej veci považuje za potrebné konštatovať, že žalobkyňa ako účastníčka konania mala mať príležitosť predložiť i na odvolacom správnom orgáne svoje argumenty bez toho, aby bola znevýhodnená, a to zvlášť v procesnej situácii, keď žalovaný správny orgán doplnil v priebehu odvolacieho konania dokazovanie novými dôkazmi, s ktorými žalobkyňu neoboznámil a ktoré navyše vyhodnotil ako dôkazy svedčiace v jej neprospech.

Za danej situácie je zvlášť žiaduce, aby správny súd pri rešpektovaní zásady rovnosti zbraní na túto zásadu prihliadol v preskúmvacom konaní a v rámci nej zvažil, či táto procesnoprávna záruka bola rešpektovaná i v procesných postupoch pred orgánmi verejnej správy. Pokiaľ sa tak nestalo, je nevyhnutné, aby takto procesne poškodený účastník konania našiel plnú ochranu v súdnom konaní, v ktorom odvolací správny orgán vystupuje ako procesná strana s rovnakými procesnými právami a povinnosťami ako účastník konania, ktorý sa domáha súdnej ochrany.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu a postupu a rozhodnutia krajského súdu odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a vysporiadal sa so všetkými relevantnými námietkami žalovaného a tieto i správne vyhodnotil.

Najvyšší súd SR ako súd odvolací vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku, potvrdil. Pritom sa stotožnil s právnym posúdením a dôvodmi krajského súdu, viazaný tiež rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ako aj rozsahom a dôvodmi podanej žaloby (§ 249 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Neúspešnému žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania nepatrí a žalovanému správnomu orgánu nevznikol zákonný nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.